Ban Chính sách, Chiến lược Trung ương

Vụ Khoa học Công nghệ, Đổi mới sáng tạo và Chuyển đổi số

Số 47: 02/6-08/6/2026

ĐIỂM TIN KHOA HỌC CÔNG NGHỆ, ĐỔI MỚI SÁNG TẠO & CHUYỂN ĐỔI SỐ

TÀI LIỆU TỔNG HỢP THÔNG TIN, MANG TÍNH CHẤT THAM KHẢO

Tin tuần qua

ĐIỂM TIN NỔI BẬT

- 04/6. Singapore xây dựng cơ chế giám sát AI Agent trong khu vực công

TIN QUỐC TẾ

- 03/6. EU chuẩn bị áp dụng tiêu chuẩn năng lượng cho trung tâm dữ liệu
- 03/6. AI có thể làm tiêu thụ điện, nước của trung tâm dữ liệu tăng gấp đôi vào năm 2030
- 03/6. Morgan Stanley cảnh báo "lạm phát chip AI" lan từ trung tâm dữ liệu ra nền kinh tế
- 04/6. "Ngày giải phóng công nghệ" của châu Âu còn xa
- 06/6. Công nghệ pin mới của Trung Quốc có thể thúc đẩy xe điện và lưu trữ năng lượng
- 06/6. Trung Quốc thành lập quỹ "vốn kiên nhẫn" 577 triệu USD để ứng phó hạn chế công nghệ Mỹ
- 08/6. Trung Quốc phát triển mô phỏng nhà ở bằng AI để huấn luyện robot gia dụng
- 05/6 – Nhật Bản cảnh báo nguy cơ trở thành "thuộc địa AI"
- 08/6. Đối tác của EU lo ngại bị gạt khỏi chiến lược "Made in Europe"
- 08/6 – Trung Quốc mở thí điểm viễn thông cho doanh nghiệp nước ngoài khi Mỹ tìm cách chặn nhà mạng Trung Quốc
- 08/6. Computex 2026 cho thấy Đài Loan là tâm điểm công nghệ nhưng cũng là điểm nóng địa chính trị
- 05/6. Trung Quốc dùng AI để quảng bá tư tưởng của Chủ tịch Tập Cận Bình

TIN TRONG NƯỚC

- 05/6. Việt Nam đặt mục tiêu xuất khẩu công nghệ số 55 tỷ USD mỗi năm
- 04/6. Mô hình AI tiếng Việt 120 tỷ tham số, hiệu suất thuộc nhóm dẫn đầu cùng quy mô
- 08/6. Đà Nẵng hướng tới mục tiêu trở thành "thành phố AI" vào năm 2030
- 08/6. Hải Phòng đề xuất thí điểm mô hình phát triển mới dựa trên KHCN, ĐMST & CĐS

TỔNG KẾT XU HƯỚNG

Trong tuần 03-08/6/2026, bức tranh KHCN-ĐMST-CĐS toàn cầu tiếp tục cho thấy sự dịch chuyển từ giai đoạn cạnh tranh về mô hình AI sang cạnh tranh về hạ tầng, năng lượng, dữ liệu và năng lực tự chủ công nghệ. Nổi bật trong tuần là bốn xu hướng chính: (i) AI bước vào giai đoạn quản trị và triển khai quy mô lớn trong khu vực công; (ii) hạ tầng AI đối mặt với những thách thức ngày càng lớn về năng lượng, tài nguyên và chi phí; (iii) cuộc cạnh tranh công nghệ giữa các trung tâm quyền lực tiếp tục mở rộng sang bán dẫn, viễn thông và công nghệ nền tảng; và (iv) nhiều quốc gia đẩy mạnh xây dựng năng lực công nghệ nội sinh nhằm tránh nguy cơ phụ thuộc trong kỷ nguyên AI.

Trên thế giới, xu hướng đáng chú ý nhất là các nước bắt đầu chuyển từ thúc đẩy AI nói chung sang quản trị các hệ thống AI có khả năng tự thực hiện nhiệm vụ. Singapore xây dựng cơ chế giám sát AI Agent trong khu vực công, cho thấy yêu cầu mới về kiểm soát trách nhiệm, phân quyền quyết định và bảo đảm an toàn khi AI tham gia sâu vào quy trình hành chính. Trong khi đó, Trung Quốc sử dụng AI để quảng bá tư tưởng của Chủ tịch Tập Cận Bình, phản ánh một hướng đi khác: AI không chỉ là công cụ kinh tế, mà còn được đưa vào quản trị xã hội và truyền thông chính trị.

Xu hướng thứ hai là áp lực vật chất của AI ngày càng rõ. EU chuẩn bị áp dụng tiêu chuẩn năng lượng đối với trung tâm dữ liệu trong bối cảnh nhu cầu điện, nước của hạ tầng AI được dự báo tăng mạnh đến năm 2030. Reuters dẫn các dự báo cho thấy tiêu thụ điện của trung tâm dữ liệu có thể tăng hơn gấp đôi, lên khoảng 945 TWh vào năm 2030; EU cũng tính tới cơ chế nhãn bền vững cho trung tâm dữ liệu dựa trên sử dụng nước và năng lượng sạch. Cùng lúc, Morgan Stanley cảnh báo "lạm phát chip AI" có thể lan từ trung tâm dữ liệu ra nền kinh tế, khi chi phí phần cứng, bộ nhớ và hạ tầng tính toán tiếp tục tăng. Điều này cho thấy lợi thế AI trong giai đoạn tới không chỉ thuộc về quốc gia có mô hình tốt, mà thuộc về quốc gia có quy hoạch điện, nước, đất đai, chip và hạ tầng số đủ bền vững.

Xu hướng thứ ba là cạnh tranh chủ quyền công nghệ tiếp tục mở rộng. Nhật Bản cảnh báo nguy cơ trở thành "thuộc địa AI", châu Âu thừa nhận "ngày giải phóng công nghệ" còn xa, trong khi các đối tác lo ngại bị gạt khỏi chiến lược "Made in Europe". Computex 2026 tiếp tục cho thấy Đài Loan là tâm điểm của chuỗi giá trị AI và bán dẫn toàn cầu, đồng thời cũng là điểm nóng địa chính trị. Ở chiều ngược lại, Trung Quốc thành lập quỹ "vốn kiên nhẫn" 577 triệu USD để hỗ trợ doanh nghiệp ứng phó hạn chế công nghệ của Mỹ, phát triển công nghệ pin mới, mô phỏng nhà ở bằng AI để huấn luyện robot gia dụng, đồng thời mở thí điểm viễn thông cho doanh nghiệp nước ngoài. Các động thái này cho thấy cạnh tranh công nghệ đang dịch từ "kiểm soát xuất khẩu" sang cạnh tranh về khả năng nuôi dưỡng hệ sinh thái dài hạn.

Trong nước, tuần qua ghi nhận nhiều tín hiệu tích cực cho thấy Việt Nam đang từng bước chuyển từ vai trò ứng dụng công nghệ sang chủ động xây dựng năng lực công nghệ nội sinh. Quyết định đặt mục tiêu xuất khẩu công nghệ số đạt 55 tỷ USD mỗi năm phản ánh tham vọng đưa công nghiệp công nghệ số trở thành một ngành kinh tế mũi nhọn trong giai đoạn tới. Cùng với đó, việc ra mắt mô hình AI tiếng Việt 120 tỷ tham số với hiệu suất thuộc nhóm dẫn đầu cùng quy mô là một bước tiến đáng chú ý trong nỗ lực làm chủ công nghệ AI ngôn ngữ lớn, tạo nền tảng cho phát triển các ứng dụng AI phù hợp với ngôn ngữ và bối cảnh Việt Nam.

Ở cấp địa phương, Đà Nẵng công bố định hướng trở thành "thành phố AI" vào năm 2030, trong khi Hải Phòng đề xuất thí điểm mô hình phát triển mới dựa trên KHCN, ĐMST và CĐS. Những động thái này cho thấy các địa phương đang chuyển từ tư duy triển khai các dự án chuyển đổi số riêng lẻ sang xây dựng mô hình phát triển dựa trên khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo như một động lực tăng trưởng mới.

Từ các diễn biến trong tuần, có thể rút ra hai hàm ý chính sách đáng chú ý cho Việt Nam. Thứ nhất, trong bối cảnh thế giới đang chuyển trọng tâm từ phát triển AI sang quản trị AI Agent, Việt Nam cần sớm nghiên cứu cơ chế thử nghiệm và giám sát các hệ thống AI tác nhân trong khu vực công. Việc xây dựng các nguyên tắc về trách nhiệm giải trình, phân quyền quyết định và kiểm soát rủi ro ngay từ giai đoạn đầu sẽ giúp tránh tình trạng công nghệ phát triển nhanh hơn năng lực quản trị. Thứ hai, trước xu hướng AI ngày càng phụ thuộc vào hạ tầng điện năng, dữ liệu và tính toán quy mô lớn, Việt Nam cần coi quy hoạch trung tâm dữ liệu, hạ tầng điện cho AI và các khu công nghiệp số là một hợp phần của chiến lược phát triển quốc gia, thay vì chỉ xem đây là vấn đề riêng của ngành công nghệ thông tin. Đây có thể trở thành yếu tố quyết định khả năng hiện thực hóa các mục tiêu về AI và công nghiệp công nghệ số trong giai đoạn tới.

04/6. Singapore xây dựng cơ chế giám sát AI Agent trong khu vực công

Nguồn: VTV

e.vnexpress.net

Singapore đang xây dựng cơ chế đăng ký tập trung đối với các AI Agent được sử dụng trong khu vực công, nhằm tăng cường khả năng giám sát, kiểm soát rủi ro và bảo đảm trách nhiệm giải trình khi trí tuệ nhân tạo ngày càng tham gia sâu vào hoạt động hành chính nhà nước. Hệ thống này dự kiến phục vụ khoảng 150.000 công chức, cho phép theo dõi thông tin về chủ sở hữu, chức năng, phạm vi hoạt động cũng như quyền truy cập của từng AI Agent. Động thái trên diễn ra trong bối cảnh Singapore đẩy mạnh ứng dụng AI vào khu vực công. Hiện hơn một nửa số công chức nước này đã sử dụng các công cụ AI tạo sinh do Chính phủ phát triển; nhiều nền tảng AI mới cũng đang được thử nghiệm để hỗ trợ xử lý hồ sơ, tổng hợp thông tin và nâng cao hiệu quả phục vụ người dân. Điểm đáng chú ý là Singapore không chỉ thúc đẩy ứng dụng AI, mà đồng thời thiết kế cơ chế quản trị riêng cho các hệ thống AI có khả năng tự lập kế hoạch, tự đưa ra quyết định và thực hiện nhiệm vụ thay con người. Bên cạnh cơ chế đăng ký, Singapore cũng công bố bộ khung quản trị tác nhân AI do Cơ quan Phát triển Truyền thông Infocomm xây dựng, nhấn mạnh các nguyên tắc minh bạch, khả năng truy vết, quản trị rủi ro và trách nhiệm giải trình. Cách tiếp cận này cho thấy một xu hướng mới trong quản trị công nghệ: ứng dụng AI nhanh hơn nhưng phải đi kèm cơ chế kiểm soát rõ ràng, bảo đảm con người giữ vai trò quyết định cuối cùng. Đây có thể là mô hình tham khảo cho nhiều quốc gia khi AI Agent bắt đầu được đưa vào khu vực công và các lĩnh vực thiết yếu.

QUỐC TẾ

03/6. EU chuẩn bị áp dụng tiêu chuẩn năng lượng cho trung tâm dữ liệu

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

Liên minh châu Âu dự kiến áp dụng tiêu chuẩn hiệu quả năng lượng tối thiểu đối với trung tâm dữ liệu trong bối cảnh lo ngại về mức tiêu thụ điện tăng nhanh do AI và dịch vụ số. Theo Reuters, công suất trung tâm dữ liệu tại EU được dự báo tăng từ 12 GW năm 2025 lên 28 GW vào năm 2030; tiêu thụ điện của lĩnh vực này có thể vượt mức 2,5% trong cơ cấu năng lượng hiện nay của EU nếu không có biện pháp kiểm soát. Ủy ban châu Âu dự kiến hoàn thành đánh giá nhu cầu tiêu chuẩn vào năm 2027, đồng thời lên kế hoạch xây dựng nhãn bền vững cho trung tâm dữ liệu dựa trên các chỉ số như mức sử dụng nước và tỷ lệ năng lượng sạch. Đề xuất này nằm trong chiến lược rộng hơn của EU nhằm phát triển năng lực cloud, AI trong nước và giảm phụ thuộc vào các tập đoàn công nghệ lớn, nhưng vẫn gắn với mục tiêu chuyển đổi xanh. Như vậy, quản trị AI không chỉ là câu chuyện mô hình, dữ liệu hay đạo đức, mà còn là quản trị hạ tầng vật lý: điện, nước, đất đai, lưới điện và phát thải. Đây là vấn đề mà các quốc gia phát triển trung tâm dữ liệu cần tính toán sớm.

03/6. AI có thể làm tiêu thụ điện, nước của trung tâm dữ liệu tăng gấp đôi vào năm 2030

Nguồn: Reuters

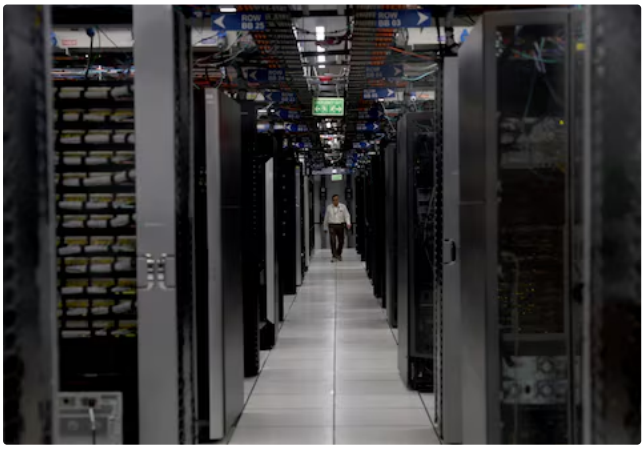

www.reuters.com

Các nhà nghiên cứu của Đại học Liên hợp quốc cảnh báo nhu cầu AI tăng nhanh có thể khiến mức tiêu thụ điện và nước của các trung tâm dữ liệu tăng gấp đôi vào năm 2030. Theo Reuters, báo cáo cho rằng mở rộng trung tâm dữ liệu để phục vụ AI có thể tạo áp lực lớn lên hệ thống điện, nguồn nước, quỹ đất và làm gia tăng rác thải điện tử nếu không có biện pháp quản lý phù hợp. Đây là cảnh báo quan trọng trong bối cảnh các quốc gia và doanh nghiệp đang coi AI là động lực tăng trưởng mới nhưng chưa tính đầy đủ chi phí môi trường của hạ tầng tính toán. Trung tâm dữ liệu không chỉ tiêu thụ điện cho máy chủ, mà còn cần nước làm mát và các hệ thống phụ trợ để bảo đảm vận hành liên tục. Khi AI phát triển từ mô hình thử nghiệm sang ứng dụng quy mô lớn, tác động môi trường sẽ không còn là vấn đề phụ, mà trở thành điều kiện của phát triển bền vững. Báo cáo cho thấy nếu không có tiêu chuẩn tiết kiệm năng lượng, minh bạch dữ liệu tiêu thụ tài nguyên và quy hoạch hạ tầng hợp lý, làn sóng AI có thể làm gia tăng áp lực lên mục tiêu khí hậu và an ninh tài nguyên.

03/6. Morgan Stanley cảnh báo "lạm phát chip AI" lan từ trung tâm dữ liệu ra nền kinh tế

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

Morgan Stanley cảnh báo giá chip nhớ tăng vọt do nhu cầu AI có thể tạo ra hiện tượng "chipflation" — lạm phát chip, lan từ trung tâm dữ liệu sang nền kinh tế rộng hơn. Theo Reuters, giá chip nhớ đã tăng khoảng sáu lần trong một năm, khi các tập đoàn công nghệ lớn đẩy mạnh đầu tư hạ tầng AI và các nhà sản xuất chip ưu tiên sản phẩm biên lợi nhuận cao cho trung tâm dữ liệu. Hệ quả là các nhà sản xuất điện thoại thông minh, máy tính cá nhân và thiết bị điện tử tiêu dùng phải đối mặt với chi phí linh kiện tăng mạnh. Họ có thể phải lựa chọn giữa tăng giá bán hoặc chấp nhận giảm biên lợi nhuận. Morgan Stanley cho rằng đây không chỉ là biến động ngắn hạn mà có thể là sự tái cân bằng cung - cầu dài hạn, nhất là khi doanh nghiệp cloud và AI ký các hợp đồng dài hạn để giữ công suất chip. Diễn biến này cho thấy AI đang tác động dây chuyền đến nhiều ngành công nghiệp ngoài lĩnh vực công nghệ lõi. Khi trung tâm dữ liệu hút chip, điện, nước và vốn đầu tư, chi phí của thiết bị tiêu dùng và tốc độ phổ cập công nghệ cũng có thể bị ảnh hưởng.

04/6. "Ngày giải phóng công nghệ" của châu Âu còn xa

Nguồn: Reuters

www.ft.com

Reuters phân tích rằng gói chính sách chủ quyền công nghệ mới của EU dù được một số quan chức gọi là "Tech Liberation Day", nhưng độc lập công nghệ thực sự của châu Âu trước Big Tech Mỹ sẽ còn mất nhiều thời gian. Bài viết cho rằng châu Âu đang nỗ lực giảm phụ thuộc vào các tập đoàn Mỹ trong cloud, AI và hạ tầng số, nhưng khoảng cách về quy mô, năng lực kỹ thuật, vốn đầu tư và hệ sinh thái thị trường vẫn rất lớn. Gói chính sách của EU nhấn mạnh công nghệ "Made in Europe", thúc đẩy nhà cung cấp bản địa và tăng tiêu chí chủ quyền trong một số dịch vụ chiến lược. Tuy nhiên, các doanh nghiệp Mỹ đang chiếm ưu thế nhờ trung tâm dữ liệu quy mô toàn cầu, khả năng đầu tư hàng chục tỷ USD, nền tảng phần mềm mạnh và hệ sinh thái khách hàng rộng. Trong khi đó, nhiều doanh nghiệp châu Âu vẫn phụ thuộc vào hạ tầng, phần mềm, chip hoặc dịch vụ của các tập đoàn ngoài khối. Chủ quyền số không thể đạt được chỉ bằng tuyên bố chính sách. Đó là quá trình dài, đòi hỏi đầu tư hạ tầng, chuẩn hóa kỹ thuật, phát triển doanh nghiệp nội địa đủ mạnh và tạo thị trường ban đầu. Đây cũng là bài học cho các quốc gia đang phát triển: nếu không xây dựng năng lực nền tảng, chuyển đổi số có thể dẫn đến phụ thuộc sâu hơn vào công nghệ bên ngoài.

06/6. Công nghệ pin mới của Trung Quốc có thể thúc đẩy xe điện và lưu trữ năng lượng

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

South China Morning Post đưa tin về công nghệ pin mới của Trung Quốc được kỳ vọng có thể thúc đẩy cả thị trường xe điện và lưu trữ năng lượng. Dù bài thuộc nhóm giới hạn truy cập, tiêu đề và mô tả công khai cho thấy trọng tâm là một bước tiến về pin, lĩnh vực đang giữ vai trò then chốt trong quá trình điện hóa giao thông, mở rộng năng lượng tái tạo và xây dựng hạ tầng lưu trữ quy mô lớn. Diễn biến này phù hợp với xu hướng rộng hơn của ngành pin Trung Quốc. CATL, nhà sản xuất pin lớn nhất thế giới, dự báo mảng lưu trữ năng lượng có thể chiếm một nửa doanh số toàn cầu của công ty vào năm 2030, tăng mạnh so với mức hiện nay. Nhu cầu lưu trữ điện tăng nhanh do năng lượng tái tạo phát triển, đòi hỏi các hệ thống pin lớn để ổn định lưới điện và tích hợp nguồn điện không liên tục như mặt trời, gió. Điểm đáng chú ý là pin không còn chỉ là linh kiện của xe điện, mà đang trở thành hạ tầng chiến lược của chuyển đổi năng lượng. Công nghệ pin mới nếu cải thiện được chi phí, độ an toàn, tuổi thọ và mật độ năng lượng sẽ tác động trực tiếp đến năng lực cạnh tranh công nghiệp của các quốc gia. Trung Quốc hiện duy trì lợi thế lớn nhờ chuỗi cung ứng tích hợp từ vật liệu, sản xuất, tái chế đến ứng dụng.

06/6. Trung Quốc thành lập quỹ "vốn kiên nhẫn" 577 triệu USD để ứng phó hạn chế công nghệ Mỹ

Nguồn: SCMP

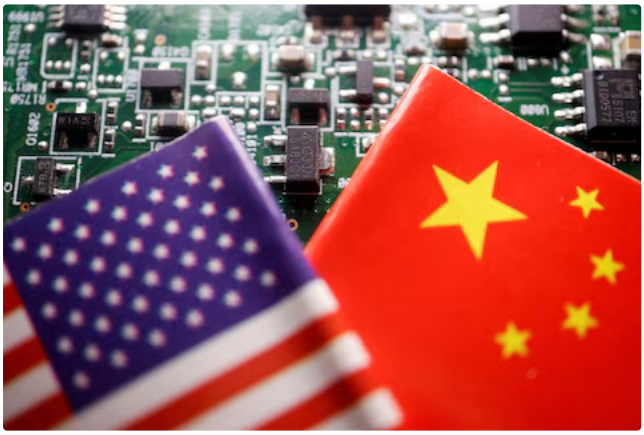

www.reuters.com

Các doanh nghiệp chip lớn của Trung Quốc thành lập quỹ đầu tư trị giá khoảng 577 triệu USD theo mô hình "vốn kiên nhẫn", nhằm hỗ trợ ngành bán dẫn trong bối cảnh Mỹ tiếp tục siết kiểm soát công nghệ. Theo South China Morning Post, quỹ này được thiết kế để cung cấp nguồn vốn dài hạn cho các lĩnh vực cần thời gian phát triển dài, chu kỳ thương mại hóa chậm và rủi ro kỹ thuật cao. Khái niệm "vốn kiên nhẫn" đặc biệt phù hợp với bán dẫn, nơi một công nghệ mới có thể mất nhiều năm, thậm chí hơn một thập kỷ để đi từ nghiên cứu đến sản phẩm thương mại. Việc các doanh nghiệp lớn tham gia lập quỹ cho thấy Trung Quốc đang tìm cách huy động nguồn lực thị trường, giảm phụ thuộc vào hỗ trợ ngân sách trực tiếp, đồng thời thúc đẩy liên kết giữa nhà sản xuất chip, doanh nghiệp thiết kế, viện nghiên cứu và nhà đầu tư. Trong bối cảnh kiểm soát xuất khẩu của Mỹ gây khó khăn cho tiếp cận thiết bị, phần mềm và chip tiên tiến, nguồn vốn dài hạn có ý nghĩa quan trọng để duy trì nỗ lực tự chủ công nghệ. Tuy nhiên, thách thức là làm sao phân bổ vốn hiệu quả, tránh đầu tư dàn trải, lặp lại và chạy theo khẩu hiệu. Bài báo phản ánh xu hướng Trung Quốc chuyển từ hỗ trợ công nghệ bằng chính sách đơn lẻ sang xây dựng hệ sinh thái tài chính cho công nghệ cứng.

08/6. Trung Quốc phát triển mô phỏng nhà ở bằng AI để huấn luyện robot gia dụng

Nguồn: SCMP

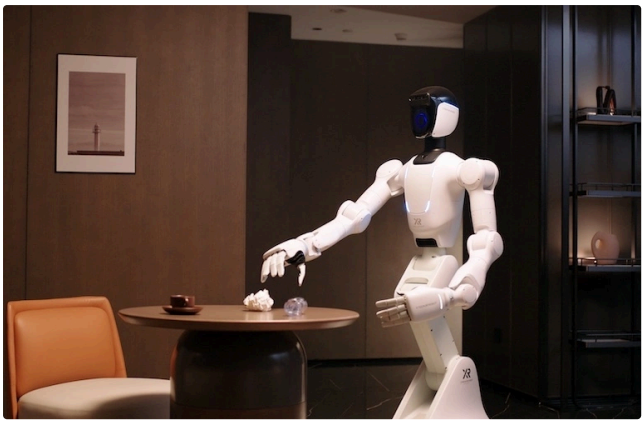

e.vnexpress.net

Các nhà nghiên cứu Trung Quốc công bố bước tiến trong việc dùng AI tạo môi trường nhà ở ảo để huấn luyện robot gia dụng. Theo South China Morning Post, nền tảng Kairos có thể tạo toàn bộ không gian nhà ở chỉ từ lời nhắc bằng văn bản, qua đó hỗ trợ quá trình huấn luyện robot trong các nhiệm vụ sinh hoạt thường ngày. Hệ thống Kairos-HomeWorld vận hành theo quy trình bốn giai đoạn: xây dựng mặt bằng, chuyển đổi từ 2D sang 3D, tạo bố cục nội thất, tinh chỉnh và sinh các vật thể ở cấp độ chi tiết. Mỗi cảnh mô phỏng trung bình có hơn 15 vật thể có thể thao tác, giúp robot học trong môi trường gần với đời sống thực hơn. Đơn vị phát triển cho rằng các mô phỏng quy mô lớn, độ trung thực cao này có thể tạo nền tảng quan trọng để thúc đẩy "trí tuệ hiện thân" và rút ngắn thời gian huấn luyện robot trước khi triển khai trong môi trường thật. Bài báo cho thấy cuộc đua robot gia dụng không chỉ phụ thuộc vào phần cứng, mà còn phụ thuộc vào dữ liệu mô phỏng, môi trường huấn luyện và khả năng chuyển kỹ năng từ thế giới ảo sang thế giới thật. Nếu thành công, các nền tảng như Kairos có thể giảm chi phí thử nghiệm, tăng tốc phát triển robot phục vụ gia đình, chăm sóc người cao tuổi và các dịch vụ đời sống.

05/6 — Nhật Bản cảnh báo nguy cơ trở thành "thuộc địa AI"

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

Bộ trưởng Chuyển đổi số Nhật Bản Hisashi Matsumoto cảnh báo nước này có thể trở thành một dạng "thuộc địa AI" nếu không theo kịp tốc độ phát triển nhanh của công nghệ. Theo Reuters, ông Matsumoto đưa ra nhận định này khi bảo vệ dự luật sửa đổi luật bảo vệ dữ liệu cá nhân, cho phép nhà phát triển AI sử dụng một số loại dữ liệu như hồ sơ y tế và hồ sơ tội phạm để huấn luyện mô hình mà không cần sự đồng ý của từng cá nhân. Dự luật đã được Hạ viện Nhật Bản thông qua và đang được Thượng viện xem xét, trong khi một số đảng đối lập bày tỏ lo ngại về rủi ro rò rỉ dữ liệu. Chính phủ Nhật Bản thời gian qua tăng cường hỗ trợ AI nội địa bằng trợ cấp, mua sắm có mục tiêu và cải cách pháp lý; đồng thời vừa thu hút đầu tư từ các doanh nghiệp Mỹ như Microsoft, OpenAI, vừa hỗ trợ các doanh nghiệp nội địa như SoftBank, Sakura Internet và các nhà sản xuất chip. Cảnh báo "thuộc địa AI" phản ánh tâm lý chung của nhiều chính phủ: nếu thiếu năng lực mô hình, dữ liệu và hạ tầng tính toán, một quốc gia có thể phụ thuộc lâu dài vào công nghệ, tiêu chuẩn và nền tảng của nước ngoài.

08/6. Đối tác của EU lo ngại bị gạt khỏi chiến lược "Made in Europe"

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

Các hiệp hội thương mại đại diện cho doanh nghiệp công nghệ Australia, Canada và Nhật Bản bày tỏ lo ngại rằng nỗ lực của châu Âu nhằm giảm phụ thuộc vào Big Tech Mỹ thông qua công nghệ và chip "sản xuất tại châu Âu" có thể vô tình loại bỏ các đối tác ngoài EU khỏi thị trường số của khối. Theo Reuters, cảnh báo này được đưa ra sau khi Ủy ban châu Âu đề xuất các quy định nhằm thúc đẩy ngành cloud, AI và chip nội khối, đồng thời giảm phụ thuộc vào các tập đoàn như Google và Microsoft. Các hiệp hội cho rằng nếu điều kiện tiếp cận thị trường dựa quá nhiều vào cấu trúc sở hữu, trụ sở pháp lý hoặc xuất xứ địa lý của nhà cung cấp, doanh nghiệp từ các đối tác tin cậy có thể bị đối xử không bình đẳng. Họ cảnh báo điều này có thể làm giảm lựa chọn của khách hàng, tăng chi phí, tạo kém hiệu quả và gây phức tạp cho các mô hình kinh doanh xuyên biên giới. Diễn biến này cho thấy chủ quyền số đang trở thành bài toán chính sách khó: vừa phải giảm lệ thuộc vào các nền tảng lớn, vừa tránh biến chính sách công nghiệp thành rào cản mới đối với thương mại số, đổi mới sáng tạo và hợp tác với các đối tác cùng chí hướng.

08/6 — Trung Quốc mở thí điểm viễn thông cho doanh nghiệp nước ngoài khi Mỹ tìm cách chặn nhà mạng Trung Quốc

Nguồn: SCMP

Tải lên

Trong bối cảnh Mỹ tiếp tục hạn chế hoạt động của các nhà mạng Trung Quốc vì lý do an ninh quốc gia, Bắc Kinh lại mở rộng chương trình thí điểm thu hút doanh nghiệp viễn thông nước ngoài tham gia thị trường dịch vụ giá trị gia tăng. Theo SCMP, Trung Quốc đã gỡ bỏ giới hạn sở hữu nước ngoài 50% tại một số khu vực thí điểm, cho phép doanh nghiệp nước ngoài thành lập pháp nhân sở hữu hoàn toàn trong các lĩnh vực như trung tâm dữ liệu Internet, truy cập Internet và dịch vụ thông tin. Các khu vực thí điểm gồm Bắc Kinh, Thượng Hải, Hải Nam, Thâm Quyến và một số khu vực khác. Bộ Công nghiệp và Công nghệ Thông tin Trung Quốc đã cấp giấy phép cho 166 doanh nghiệp nước ngoài từ tháng 2/2025. Tuy nhiên, giới phân tích cho rằng tác động thực tế có thể còn hạn chế do thị trường viễn thông Trung Quốc đã có các doanh nghiệp nội địa lớn và mức độ cạnh tranh cao. Diễn biến này phản ánh hai cách tiếp cận trái chiều trong cạnh tranh công nghệ: Mỹ tăng cường hạn chế doanh nghiệp Trung Quốc trong hạ tầng trọng yếu, trong khi Trung Quốc tìm cách thể hiện thông điệp mở cửa có chọn lọc. Tuy vậy, cả hai xu hướng đều cho thấy viễn thông, trung tâm dữ liệu và dịch vụ số đã trở thành lĩnh vực gắn chặt với an ninh quốc gia, chủ quyền số và cạnh tranh địa chính trị.

08/6. Computex 2026 cho thấy Đài Loan là tâm điểm công nghệ nhưng cũng là điểm nóng địa chính trị

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

Trong khi các lãnh đạo công nghệ toàn cầu như Nvidia, Intel và SK Group đến Đài Bắc dự Computex 2026 và nhấn mạnh vai trò trọng yếu của Đài Loan trong chuỗi cung ứng AI, căng thẳng an ninh quanh hòn đảo cũng gia tăng. Reuters cho biết trong thời gian diễn ra sự kiện từ ngày 2 đến 5/6, Bộ Quốc phòng Đài Loan ghi nhận 79 máy bay quân sự Trung Quốc hoạt động gần đảo; đồng thời lực lượng tuần duyên hai bên có va chạm căng thẳng quanh khu vực do Đài Loan kiểm soát. Đài Loan hiện là nơi đặt TSMC, nhà sản xuất chip theo hợp đồng lớn nhất thế giới, nhà cung ứng cho Nvidia và Apple; đồng thời là trung tâm của nhiều doanh nghiệp phần cứng AI. CEO Nvidia Jensen Huang cho biết công ty dự kiến chi khoảng 150 tỷ USD mỗi năm tại Đài Loan, tăng mạnh so với mức 10-15 tỷ USD cách đây 5 năm. Tổng thống Đài Loan Lai Ching-te khẳng định duy trì hòa bình, ổn định ở eo biển Đài Loan là cam kết có trách nhiệm đối với chuỗi cung ứng công nghệ toàn cầu. Thực tế cho thấy cuộc cách mạng AI hiện phụ thuộc rất lớn vào một không gian địa chính trị nhạy cảm, nơi rủi ro an ninh có thể tác động trực tiếp đến kinh tế thế giới.

05/6. Trung Quốc dùng AI để quảng bá tư tưởng của Chủ tịch Tập Cận Bình

Nguồn: Reuters

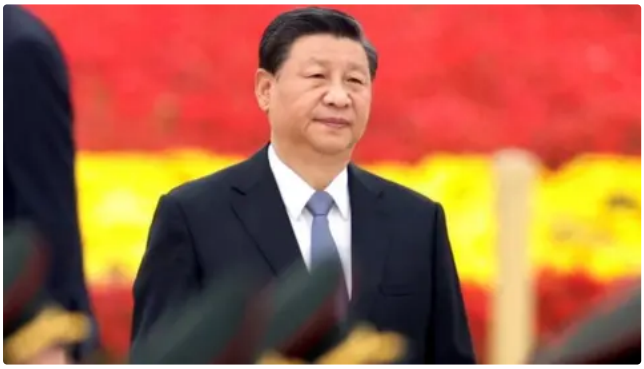

www.bbc.com

Xinhuanet, đơn vị thuộc Tân Hoa xã, dự kiến đầu tư hơn 1,1 tỷ nhân dân tệ, tương đương khoảng 162 triệu USD, để xây dựng một tác nhân AI "có thẩm quyền" phục vụ học tập, nghiên cứu và truyền bá Tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc trong thời đại mới. Theo Reuters, dự án có tên "Xinhua Yudian", được mô tả là công cụ AI phục vụ học tập, nghiên cứu, phổ biến nội dung chính trị, đồng thời cung cấp thông tin thời sự và chính trị giúp người dùng xử lý tình trạng quá tải thông tin. Công cụ này được xây dựng trên kho ngữ liệu của Tân Hoa xã và hướng tới việc bảo đảm trích dẫn chính xác các phát biểu, diễn ngôn của Chủ tịch Tập Cận Bình trong soạn thảo văn bản, nghiên cứu chính sách và tuyên truyền. Dự án nằm trong bối cảnh Trung Quốc thúc đẩy chương trình "AI+" nhằm đưa trí tuệ nhân tạo vào mọi lĩnh vực kinh tế - xã hội. Đây là ví dụ đáng chú ý về việc AI không chỉ được dùng cho sản xuất, thương mại hay dịch vụ, mà còn được tích hợp vào công tác truyền thông chính trị và quản trị tư tưởng trong môi trường số.

TRONG NƯỚC

05/6. Việt Nam đặt mục tiêu xuất khẩu công nghệ số 55 tỷ USD mỗi năm

Nguồn: Vnexpress

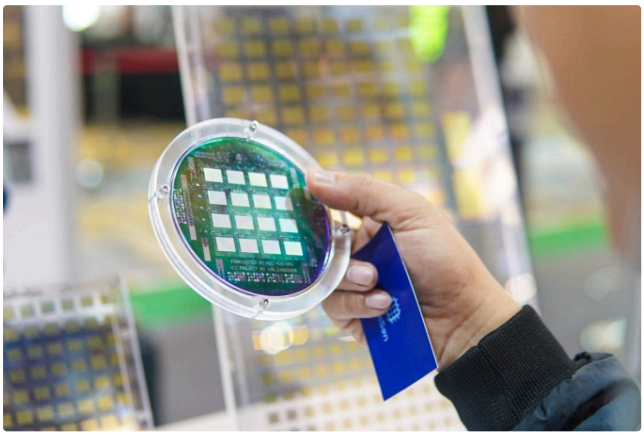

vnexpress.net

Chính phủ đặt mục tiêu đến năm 2030 doanh thu xuất khẩu sản phẩm, dịch vụ công nghệ số đạt tối thiểu 55 tỷ USD mỗi năm, đồng thời hình thành nhiều doanh nghiệp công nghệ quy mô toàn cầu. Thủ tướng ngày 4/6 phê duyệt Đề án hỗ trợ, phát triển doanh nghiệp công nghệ số Việt Nam vươn ra toàn cầu đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045. Đề án đặt mục tiêu đến năm 2030 có ít nhất 5.000 doanh nghiệp công nghệ số Việt Nam phát sinh doanh thu từ thị trường quốc tế; doanh thu xuất khẩu sản phẩm, dịch vụ công nghệ số đạt tối thiểu 55 tỷ USD mỗi năm, tăng trưởng bình quân tối thiểu 30%/năm. Việt Nam phấn đấu có 60 doanh nghiệp công nghệ số đạt doanh thu từ thị trường nước ngoài từ 20 triệu USD trở lên và 5 doanh nghiệp đạt doanh thu tối thiểu 1 tỷ USD/năm. Đề án cũng đặt mục tiêu thực hiện tối thiểu 25 thương vụ M&A, liên doanh hoặc hợp tác chiến lược giữa doanh nghiệp công nghệ số Việt Nam và đối tác quốc tế, mỗi thương vụ có giá trị từ 1 triệu USD trở lên. Đây là bước đi quan trọng nhằm chuyển doanh nghiệp công nghệ Việt từ thị trường nội địa sang thị trường toàn cầu, gắn với thương hiệu Make in Vietnam, công nghệ lõi, tiêu chuẩn quốc tế và năng lực cạnh tranh khu vực.

04/6. Mô hình AI tiếng Việt 120 tỷ tham số, hiệu suất thuộc nhóm dẫn đầu cùng quy mô

Nguồn: Vneconomy

tuoitre.vn

Viettel AI đã nghiên cứu mô hình ngôn ngữ lớn VT-Super-120B-A12B với quy mô 120 tỷ tham số, được xây dựng trên kiến trúc mở NVIDIA Nemotron 3 Super và do đội ngũ kỹ sư Việt Nam trực tiếp huấn luyện, tối ưu cho tiếng Việt. Qua các bài kiểm tra, mô hình ghi nhận hiệu suất nằm trong nhóm dẫn đầu về độ chính xác so với các mô hình có cùng quy mô. VT-Super-120B-A12B có khả năng xử lý ngữ cảnh dài, giúp duy trì mạch thông tin giữa nhiều tài liệu, quy trình và hội thoại phức tạp trong cùng một tác vụ. Mô hình cũng tăng cường năng lực xử lý tiếng Việt mà không làm suy giảm hiệu năng tiếng Anh của mô hình gốc, đồng thời hạn chế hiện tượng "quên kiến thức cũ" thường gặp trong quá trình huấn luyện và tinh chỉnh AI. Viettel AI xây dựng quy trình huấn luyện dựa trên các nguồn dữ liệu bản địa như dữ liệu hành chính, nghiệp vụ doanh nghiệp, hội thoại thực tế và hệ thống văn bản chuyên ngành tại Việt Nam. Trên nền tảng mô hình này, Viettel AI đang phát triển nền tảng AI Agent dành cho người Việt, có khả năng tự thực hiện chuỗi tác vụ trong cùng một không gian làm việc. Một trong những ứng dụng đầu tiên là Trợ lý AI Pháp luật, được kỳ vọng hỗ trợ phân tích hồ sơ, đối chiếu quy định, tổng hợp dữ liệu và đề xuất phương án xử lý theo từng bài toán cụ thể. Đây là bước đi đáng chú ý trong phát triển AI chủ quyền, hướng tới các hệ thống hiểu tiếng Việt, dữ liệu Việt Nam và nhu cầu thực tế của cơ quan, tổ chức, doanh nghiệp trong nước.

08/6. Đà Nẵng hướng tới mục tiêu trở thành "thành phố AI" vào năm 2030

Nguồn: Vneconomy

tuoitre.vn

Đà Nẵng đặt mục tiêu trở thành "thành phố AI" vào năm 2030, thể hiện tham vọng chuyển đổi từ đô thị số sang đô thị thông minh lấy trí tuệ nhân tạo làm một trong những nền tảng phát triển. Định hướng này phù hợp với quá trình Đà Nẵng thúc đẩy kinh tế số, chính quyền số, hạ tầng dữ liệu và hệ sinh thái đổi mới sáng tạo trong thời gian qua. Mục tiêu "thành phố AI" không chỉ có ý nghĩa về thương hiệu đô thị, mà đòi hỏi năng lực triển khai thực chất trong các lĩnh vực quản trị công, giao thông, y tế, giáo dục, du lịch, môi trường, an ninh mạng và dịch vụ doanh nghiệp. Nếu được thiết kế tốt, Đà Nẵng có thể trở thành địa phương thí điểm các mô hình AI cấp đô thị: trợ lý số cho cán bộ, nền tảng dữ liệu dùng chung, phân tích dự báo phục vụ điều hành, dịch vụ công cá nhân hóa và sandbox cho doanh nghiệp AI. Tuy nhiên, thách thức đặt ra là bảo đảm dữ liệu đủ chất lượng, nguồn nhân lực đủ năng lực vận hành, cơ chế mua sắm công đủ linh hoạt và quy định an toàn AI đủ rõ ràng. Tin này cho thấy các địa phương Việt Nam đang chuyển từ chuyển đổi số hành chính sang cạnh tranh về năng lực ứng dụng AI trong quản trị và phát triển đô thị.

08/6. Hải Phòng đề xuất thí điểm mô hình phát triển mới dựa trên KHCN, ĐMST & CĐS

Nguồn: Vneconomy

vnexpress.net

Bí thư Thành ủy Hải Phòng Lê Ngọc Châu cho rằng thành phố có đủ điều kiện để đi đầu thí điểm mô hình phát triển mới dựa trên khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số. Theo lãnh đạo thành phố, Hải Phòng đang đứng trước yêu cầu chuyển đổi mô hình tăng trưởng, không chỉ dựa vào các động lực truyền thống như công nghiệp, cảng biển, logistics, mà phải phát triển mạnh hơn dựa trên tri thức, công nghệ, dữ liệu, đổi mới sáng tạo và năng lực quản trị hiện đại. Với vị trí là trung tâm công nghiệp, cảng biển và logistics lớn của cả nước, Hải Phòng có điều kiện thuận lợi để thí điểm các mô hình mới như cảng thông minh, logistics thông minh, khu công nghiệp công nghệ cao, đô thị dữ liệu và hệ sinh thái đổi mới sáng tạo gắn với doanh nghiệp. Đề xuất của Hải Phòng có ý nghĩa thực tiễn trong bối cảnh Việt Nam đang xây dựng mô hình phát triển mới nhằm nâng cao năng suất, chất lượng tăng trưởng và năng lực cạnh tranh quốc gia. Nếu được trao cơ chế phù hợp, cùng với phân quyền rõ ràng, chỉ tiêu đo lường cụ thể và hệ thống quản trị dựa trên dữ liệu, Hải Phòng có thể trở thành địa phương đi đầu trong thử nghiệm các chính sách phát triển mới, từ đó tạo kinh nghiệm để nhân rộng cho các địa phương khác trong giai đoạn tới.

BAN CHÍNH SÁCH, CHIẾN LƯỢC TRUNG ƯƠNG

Vụ Khoa học Công nghệ, Đổi mới sáng tạo và Chuyển đổi số

TÀI LIỆU TỔNG HỢP THÔNG TIN · MANG TÍNH CHẤT THAM KHẢO